

Institut za turizam *it*

hrvatski turizam u brojkama

VOL 2. BROJ **1** / 2008.

sadržaj:

A. TURISTIČKA POTRAŽNJA

- A1. Potražnja prema emitivnim zemljama
- A2. Potražnja prema vrstama smještaja
- A3. Potražnja prema turističkim područjima

B. SMJEŠTAJNI KAPACITETI

- B1. Struktura smještajnih kapaciteta
- B2. Iskorištenost hotela

C. TURIZAM U PLANINSKIM TURISTIČKIM MJESTIMA

- C1. Potražnja u planinskim turističkim mjestima u razdoblju 2001-2008.
- C2. Domaći i strani turisti u planinskim turističkim mjestima u razdoblju 2001-2008.
- C3. Smještajna ponuda u planinskim turističkim mjestima u razdoblju 2001-2008.
- C4. Prosječna duljina boravka turista u planinskim turističkim mjestima u razdoblju 2001-2008.

D. TURISTIČKA AKTIVNOST DOMAĆEG STANOVNIŠTVA

- D1. Privatna putovanja domaćeg stanovništva u hrvatska odredišta
- D2. Motivi jednodnevnih privatnih putovanja u hrvatska odredišta

E. TURISTIČKA POTROŠNJA

- E1. Prihodi i rashodi od putovanja u platnoj bilanci Hrvatske

Hrvatski turizam u brojkama je stalna tromjesečna publikacija Instituta za turizam koja u ovom broju donosi izbor ključnih pokazatelja o turističkom prometu u turističkim regijama Hrvatske (A), smještajnim kapacitetima (B), turizmu u planinskim mjestima (C), jednodnevnim izletima domaćeg stanovništva (D) te prihodima i rashodima od putovanja u platnoj bilanci Hrvatske (E). Publikacija je namijenjena prije svega onima kojima turizam nije u fokusu, a žele poznavati osnovne činjenice. Jednako tako, publikacija može biti i polazište za daljnja istraživanja.

Izvori podataka:

- Institut za turizam
- BIST – Sustav poslovne inteligencije u turizmu,
- Turistička aktivnost domaćeg stanovništva u 2004. godini; Institut za turizam, 2005.
- DZS - Državni zavod za statistiku
- HNB - Hrvatska narodna banka; www.hnb.hr

Impressum

Izdaje: Institut za turizam, Vrhovec 5, 10000 Zagreb, Hrvatska
Za izdavača: Sanda Čorak
Urednice: Blaženka Vrdoljak-Šalomon i Petra Gatti
Recenzent: Neven Ivandić
Lektor: Danijela Gaberc
Dizajn: Goran Curl
Grafički prijelom: Zoran Petrović Zagreb, 2008.

A.

TURISTIČKA POTRAŽNJA

A1. POTRAŽNJA PREMA EMITIVNIM ZEMLJAMA

Struktura potražnje prema emitivnim zemljama u razdoblju I-III. 2008.

	Noćenja (u 000)	Udio u ukupnim noćenjima u %	Stopa promjene 2008./ 2007.	Prosječna duljina boravka
Njemačka	138	9,6	84,6	3,6
Austrija	106	7,4	37,9	3,0
Italija	104	7,3	55,8	2,1
Slovenija	67	4,7	17,7	2,3
BiH	59	4,1	15,9	3,1
SAD	25	1,8	13,6	2,5
Srbija	24	1,7	24,1	2,4
Velika Britanija	22	1,6	13,7	3,0
Španjolska	16	1,1	205,4	2,4
Francuska	15	1,1	3,2	2,2
Ostale strane zemlje	181	12,6	28,5	2,4
Ukupno strani	759	53,0	38,2	2,7
Domaći	674	47,0	6,6	2,5
Sveukupno	1.433	100,0	21,3	2,6

Izvrješće: BIST - Sustav poslovne inteligencije u turizmu; www.iztg.hr
 Izvorni podaci DZS

U prvom tromjesečju 2008. godine najviše noćenja ostvarili su domaći gosti te je njihov udio u ukupnim noćenjima bilzu polovice (47%). Od svih stranih zemalja, a bilježe se do-lasci i noćenja iz 48 zemalja, za hrvatski turizam značajnu ulogu ima deset zemalja budući da one zajedno generiraju oko 40% ukupnog prometa. Te zemlje su: Njemačka, Austrija, Italija, Slovenija, BiH, SAD, Srbija, Velika Britanija, Španjolska i Francuska. Za svaku od tih deset emitivnih zemalja zabilježen je porast noćenja u usporedbi s istim razdobljem 2007. godine, što se može objasniti činjenicom da je tjedan uskršnjih blagdana 2008. godine bio u ožujku. Natprosječno veliki porast noćenja zabilježen je kod Nijemaca (85%), Italijana (56%) i Austrijanaca (38%). Gosti iz Španjolske i Srbije dolaze u sve većem broju (također natprosječno velike stope rasta), ali je njihov udio u strukturi ispod 2%. Najveću prosječnu duljinu boravka od 3,6 noćenja ostvarili su turisti iz Njemačke, a najkraće su boravili Talijani i Francuzi.

A2. POTRAŽNJA PREMA VRSTAMA SMJEŠTAJA

Noćenja turista prema glavnim vrstama smještajnih kapaciteta u razdoblju I-III. 2008.

	Hoteli	Turistička naselja	Apartmanski smještaj	Kampovi	Privatni smještaj	Ostalo	Ukupno
Noćenja u 000							
I.	232	3	10	0,2	27	74	347
II.	269	1	9	0,2	28	74	381
III.	510	12	17	12	44	110	705
Ukupno I.-III.	1.012	16	36	13	99	258	1.433
Struktura u % (ukupno=100)							
I.	66,9	0,9	3,0	0,0	7,8	21,4	100,0
II.	70,6	0,3	2,3	0,1	7,3	19,4	100,0
III.	72,4	1,6	2,4	1,7	6,2	15,7	100,0
Ukupno I.-III.	70,6	1,1	2,5	0,9	6,9	18,0	100,0
Stopa promjene (2008./2007.)							
I.	8,5	-43,1	31,9	-61,5	40,0	12,4	10,8
II.	16,2	-79,2	40,1	-79,7	31,1	17,1	15,7
III.	30,3	163,0	52,0	305,5	37,7	13,3	30,7
Ukupno I.-III.	20,8	-0,2	42,7	178,7	36,4	14,1	21,3

Izvješće: BIST - Sustav poslovne inteligencije u turizmu; www.iztzg.hr

Izvorni podaci DZS

Turistička naselja: hotelsko naselje, hotelsko-apartmansko naselje, turističko naselje

Apartmanski smještaj: apartman, apartman tip studio, apartmani, apartmansko naselje, turistički apartman

U razdoblju siječnj-ožujak 2008. godine najviše se noćenja ostvarilo u hotelima (70%), privatnom smještaju (oko 7%) te u heterogenoj grupi smještajnih objekata označenoj kao 'ostale vrste smještaja' (oko 18%). Zahvaljujući činjenici da su uskršnji blagdani bili u ožujku bolje poslovanje u odnosu na isto razdoblje u 2007. zabilježili su kampovi i apartmani. Turistička naselja su također dobro iskoristila uskršnja putovanja, ali su zbog lošijih rezultata u siječnju i veljači tromjesečje završila bez pozitivnih promjena.

A3. POTRAŽNJA PREMA TURISTIČKIM PODRUČJIMA

Noćenja turista prema turističkim područjima* u razdoblju I-III. 2008.

	NOĆENJA (u tisućama)				STRUKTURA (u%)			
	I.	II.	III.	Ukupno	I.	II.	III.	Ukupno
Istra	53	73	189	314	15,1	19,3	26,8	21,9
Kvarner i gorje	72	77	159	308	20,7	20,3	22,6	21,5
Zadarsko područje	15	18	31	64	4,4	4,7	4,4	4,5
Šibensko područje	8	8	29	45	2,2	2,2	4,1	3,1
Splitsko-makarsko područje	29	30	69	129	8,3	8,0	9,8	9,0
Dubrovačko područje	21	23	61	105	6,1	6,0	8,7	7,3
Grad Zagreb	83	79	81	243	23,8	20,6	11,5	16,9
Kontinentalna Hrvatska	67	72	85	225	19,4	19,0	12,1	15,7
Hrvatska - Ukupno	347	381	705	1.433	100,0	100,0	100,0	100,0

Izvješće: BIST - Sustav poslovne inteligencije u turizmu; www.iztzg.hr

Izvorni podaci DZS

*Kvarner i gorje obuhvaća Ličko-senjsku i Primorsko-goransku županiju

*Kontinentalna Hrvatska obuhvaća Bjelovarsko-bilogorsku, Brodsko-posavsku, Karlovačku, Koprivničko-križevačku, Krapinsko-zagorsku, Međimursku, Osječko-baranjsku, Požeško-slavonsku, Sisačko-moslavačku, Varaždinsku, Virovitičko-podravsku, Vukovarsko-srijemsku i Zagrebačku županiju

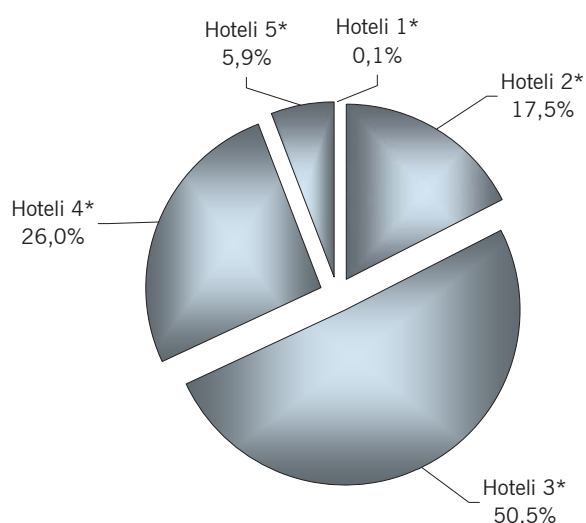
*Ostale turističke regije poklapaju se sa županijama

U ukupno ostvarenim noćenjima u prva tri mjeseca 2008. godine, Istra i Kvarner i gorje sudjeluju sa oko 22%, dok sva dalmatinska turistička područja (Šibensko, Zadarsko, Splitsko-makarsko i Dubrovačko) čine zajedno 24% prometa. Grad Zagreb i kontinentalna Hrvatska imaju približne udjele od 17%, odnosno 16%. Zahvaljujući uskršnjim blagdanima u ožujku su sva primorska područja zabilježila značajan porast prometa u odnosu na predhodna dva mjeseca.

B. SMJEŠTAJNI KAPACITETI

B1. STRUKTURA SMJEŠTAJNIH KAPACITETA

Struktura hotela po kategorijama u Hrvatskoj prema stalnim ležajevima (VIII. 2008.)

Izvešće: BIST - Sustav poslovne inteligencije u turizmu; www.iztg.hr
Izvorni podaci DZS

Hoteli sa 3* čine glavninu hotelske smještajne ponude u Hrvatskoj. Prema broju stalnih ležajeva takvi hoteli sudjeluju sa 51% u ukupnim hotelskim kapacitetima. Hoteli sa 4* imaju udio od 26%, a oni najviše kategorije (5*) 6% pa prema tome oko jedne trećine (32%) ukupnih hotelskih ležajeva je u hotelima visoke kategorije (4* i 5*). Udio hotela najniže kategorije (2*) je 17%.

B2. ISKORIŠTENOST HOTELA

Iskorištenost* hotela 3*, 4* i 5* u Osijeku, Rijeci, Splitu i Zagrebu u razdoblju I-III. 2008. (u %)

	Osijek			Rijeka			Split			Zagreb			Prosječna iskorištenost (4 grada)		
	I.	II.	III.	I.	II.	III.	I.	II.	III.	I.	II.	III.	I.	II.	III.
3*	20,6	27,0	25,9				17,6	25,2	24,8	30,7	34,8	40,3	29,2	33,7	38,4
4*	18,4	28,4	23,9	28,4	33,1	28,1	20,1	30,2	29,7	34,2	36,1	45,9	30,2	34,6	39,7
5*										24,9	31,6	27,2	24,9	31,6	27,2
Prosječna iskorištenost	19,0	28,0	24,5	28,4	33,1	28,1	19,4	28,8	28,4	30,3	34,3	38,6	28,7	33,5	36,3

Izvešće: BIST - Sustav poslovne inteligencije u turizmu; www.iztg.hr

Izvorni podaci DZS

*na bazi maksimalnog kapaciteta stalnih postelja u navedenom razdoblju

Hoteli kategorija 3*, 4* i 5* u najvećim hrvatskim gradovima Osijeku, Rijeci, Splitu i Zagrebu imaju cjelogodišnje poslovanje. U prva tri mjeseca 2008. godine, prosječna iskorištenost takvih hotela izračunata za svaki grad kretala se u rasponu od 19% (Osijek, siječanj) do 39% (Zagreb, ožujak). Hoteli u Osijeku i Splitu (s izuzetkom ožujka) slabije su iskorišteni od hotela u Rijeci i Zagrebu. Hoteli sa 3* u Splitu imaju nižu iskorištenost od hotela u Osijeku i Zagrebu (u Rijeci nema hotela te kategorije). Promatrajući hotele sa 4* najbolju iskorištenost u navedenom razdoblju imali su hoteli u Zagrebu. Prosječna iskorištenost izračunata za svaku kategoriju hotela za sva četiri grada, pokazuje da hoteli sa 4* imaju bolju popunjenost od hotela sa 3* i 5*.

C.

TURIZAM U PLANINSKIM TURISTIČKIM MJESTIMA

U Hrvatskoj postoji sedam županija u čijim se planinskim mjestima bilježi turistički promet. To su Karlovačka, Koprivničko-križevačka, Krapinsko-zagorska, Ličko-senjska, Požeško-slavonska, Primorsko-goranska i Zagrebačka županija. Međutim, značajniji promet postoji u samo tri županije: Karlovačkoj, Ličko-senjskoj i Primorsko-goranskoj županiji zbog čega su podaci za preostale četiri županije agregirani u grupu 'Ostale'

C1. POTRAŽNJA U PLANINSKIM TURISTIČKIM MJESTIMA U RAZDOBLJU 2001-2008.

Dolasci i noćenja turista u ljetnoj i zimskoj sezoni* u planinskim turističkim mjestima** po županijama u razdoblju 2001-2008.

(u 000)

	Karlovačka županija		Ličko -senjska županija		Primorsko-goranska županija		Ostale županije		Hrvatska	
	Dolasci	Noćenja	Dolasci	Noćenja	Dolasci	Noćenja	Dolasci	Noćenja	Dolasci	Noćenja
ZIMA										
2001/2002.	3,5	4,8	13,2	21,7	6,6	19,0	2,0	6,3	25,3	51,8
2002/2003.	4,2	5,9	14,8	23,7	9,1	24,7	3,0	9,0	31,1	63,4
2003/2004.	4,1	6,0	18,6	32,8	8,4	23,9	1,0	2,5	32,1	65,2
2004/2005.	3,8	5,3	16,5	26,2	9,2	23,0	0,9	2,1	30,5	56,7
2005/2006.	4,4	6,3	17,7	26,2	10,7	27,8	0,3	0,5	33,1	60,8
2006/2007.	5,6	8,6	17,9	25,5	8,7	23,0	0,5	1,9	32,7	59,0
2007/2008.	5,1	7,7	18,2	24,7	11,2	31,1	0,7	2,3	35,2	65,8
LJETO										
2001.	76,7	107,8	53,8	86,5	8,6	27,9	0,6	1,1	139,7	223,3
2002.	92,6	131,1	81,0	116,8	9,6	28,8	2,1	5,5	185,2	282,2
2003.	108,8	158,4	95,4	133,6	11,4	33,5	1,4	3,9	217,0	329,4
2004.	110,0	167,9	101,5	143,0	12,7	36,0	1,1	2,7	225,4	349,5
2005.	112,3	171,7	108,0	147,9	15,2	41,1	0,6	1,5	236,1	362,2
2006.	118,3	181,6	109,7	153,6	16,3	45,8	0,4	1,2	244,6	382,2
2007.	99,7	151,6	121,0	165,6	15,1	43,1	0,7	2,6	236,5	362,8
2008.	103,0	154,7	127,8	174,2	16,6	47,8	0,5	1,6	247,9	378,3

* Ljetna sezona obuhvaća razdoblje od svibnja do listopada, a zimska od studenog do travnja, zahvaćajući tako kraj jedne i početak naredne godine.

** Planinskim turističkim mjestom se smatra mjesto koje leži iznad 500 metara nadmorske visine ili u teritorijalnom okviru neke planine; koje ima potrebnu infrastrukturu za turističku djelatnost i koje bilježi turistički promet. (Prema definiciji DZS)

Izvješće: BIST - Sustav poslovne inteligencije u turizmu; www.iztzg.hr
Izvorni podaci DZS

Ukupni volumen putovanja u planinska mjesta Hrvatske, i u zimskom i ljetnom razdoblju, nije veliki. Tako je u ljetnoj sezoni 2008. godine u svim planinskim mjestima ostvareno oko 378 tisuća noćenja, a u zimskoj sezoni 2007/2008. oko 66 tisuća noćenja. Ovako veliki neraspored u ostvarenim noćenjima u ljetnoj i zimskoj sezoni posljedica je manje potražnje zimi kao i razlike u ponudi smještaja ljeti i zimi. To se dobro vidi na primjeru Karlovačke županije u čijoj ukupnoj ponudi smještaja veliki udio čine kampovi.

Usporedba podataka za početnu i krajnju godinu promatranog razdoblja ukazuje na to da se promet značajno povećao iako je unutar razdoblja bilo oscilacija. Treba uočiti da broj noćenja u Ličko-senjskoj županiji u ljetnoj sezoni kontinuirano raste, i od 2007. godine u planinskim mjestima te županije se općenito ostvaruje više noćenja nego u Karlovačkoj županiji. Ljetna i zimska sezona u planinskim mjestima Primorsko-goranske županije se ne razlikuju drastično prema broju noćenja kao u preostalim dvjema županijama. Međutim i za ta mjesta vrijedi zaključak da je potražnja u ljetnim mjesecima jača nego u zimskim.

C2. DOMAĆI I STRANI TURISTI U PLANINSKIM TURISTIČKIM MJESTIMA U RAZDOBLJU 2001-2008.

Noćenja domaćih i stranih turista u zimskoj i ljetnoj sezoni* u planinskim turističkim mjestima** u razdoblju 2001-2008. godine po županijama

(u 000)

	Karlovačka županija		Ličko -senjska županija		Primorsko-goranska županija		Ostale županije		Hrvatska	
	Domaći	Strani	Domaći	Strani	Domaći	Strani	Domaći	Strani	Domaći	Strani
ZIMA										
2001/2002.	1,6	3,1	11,7	9,9	16,6	2,4	6,2	0,1	36,2	15,6
2002/2003.	1,8	4,1	12,6	11,1	23,1	1,6	8,2	0,8	45,8	17,7
2003/2004.	2,4	3,6	17,6	15,2	22,7	1,2	2,2	0,3	44,9	20,3
2004/2005.	1,5	3,9	13,6	12,6	21,3	1,7	1,9	0,2	38,3	18,4
2005/2006.	1,6	4,7	11,6	14,6	26,3	1,5	0,5	0,1	40,0	20,9
2006/2007.	2,4	6,2	9,8	15,7	20,1	3,0	1,8	0,1	34,0	25,0
2007/2008.	2,4	5,4	10,1	14,6	28,7	2,3	2,1	0,2	43,3	22,5
LJETO										
2001.	2,7	105,1	16,9	69,6	19,4	8,5	0,8	0,3	39,8	183,5
2002.	2,4	128,7	15,5	101,3	19,5	9,3	5,1	0,4	42,5	239,7
2003.	2,5	155,9	14,8	118,8	24,0	9,5	3,7	0,2	45,0	284,4
2004.	2,8	165,1	14,3	128,8	22,7	13,3	2,3	0,4	42,1	307,5
2005.	3,0	168,7	13,7	134,2	27,0	14,1	1,4	0,1	45,1	317,0
2006.	3,3	178,3	15,6	137,9	30,9	14,9	1,2	0,0	51,1	331,1
2007.	3,0	148,6	13,1	152,5	28,9	14,2	2,3	0,3	47,2	315,6
2008.	4,4	150,2	15,2	159,1	32,4	15,4	1,3	0,3	53,3	325,0

* Ljetna sezona obuhvaća razdoblje od svibnja do listopada, a zimska od studenog do travnja, zahvaćajući tako kraj jedne i početak naredne godine.

** Planinskim turističkim mjestom se smatra mjesto koje leži iznad 500 metara nadmorske visine ili u teritorijalnom okviru neke planine; koje ima potrebnu infrastrukturu za turističku djelatnost i koje bilježi turistički promet. (Prema definiciji DZS)

Izvor: BIST - Sustav poslovne inteligencije u turizmu; www.itzg.hr

Izvorni podaci DZS

U planinskim mjestima Karlovačke županije je u ljetnoj i u zimskoj sezoni više stranih nego domaćih gostiju. Posljedica je to činjenice da se mnogi inozemni gosti zadržavaju u planinskim mjestima te županije na svom putu prema turističkim destinacijama na jugu Hrvatske. Međutim, detaljnija analiza turističke ponude i potražnje u toj županiji otkriva da se glavnina prometa odvija u mjestima Čatrnja, Grabovac i Rakovica koji se nalaze u neposrednoj blizini nacionalnog parka Plitvička jezera koji se nalazi na popisu UNESCOve baštine i privlači veliki broj turista. U ljetnim mjesecima je potražnja domaćih gostiju u Karlovačkoj županiji najmanja u usporedbi s preostalim dvjema županijama. U ljetnoj sezoni u Ličko-senjskoj županiji također je više noćenja stranih gostiju.

Planinska mjesta Primorsko-goranske županije popularnija su među domaćim nego stranim gostima bez obzira na sezonu čemu doprinosi i struktura smještajne ponude.

C3. SMJEŠTAJNA PONUDA U PLANINSKIM TURISTIČKIM MJESTIMA U RAZDOBLJU 2001-2008.

Smještajna ponuda u zimskoj i ljetnoj sezoni* u planinskim turističkim mjestima** po županijama u razdoblju 2001- 2008.

	2001.		2002.		2003.		2004.		2005.		2006.		2007.		2008.	
	Zima	Ljeto	Zima	Ljeto	Zima	Ljeto	Zima	Ljeto	Zima	Ljeto	Zima	Ljeto	Zima	Ljeto	Zima	Ljeto
KARLOVAČKA ŽUPANIJA																
Hoteli, moteli	106	106	106	106	70	70	70	70	70	70	70	70	70	70	70	70
Kampovi		2.748		2.756		2.756		2.746		2.746		2.788		2.798	200	2.798
Privatni smještaj	8	471	140	613	316	736	176	920	236	953	309	988	346	989	520	957
Ostalo (prenoćište, sobe za iznajmljivanje)				23	14	23		147	91	140	80	148	127	164	75	278
SVEUKUPNO	114	3.325	246	3.498	400	3.585	246	3.883	397	3.909	459	3.994	543	4.021	865	4.103
LIČKO-SENSKA ŽUPANIJA																
Hoteli, apartmani, gostionice, pansioni	658	950	658	919	782	932	766	969	642	965	638	980	630	1.008	842	1.008
Kampovi		150		90		90		90		90		90		498		520
Privatni smještaj	0	217	0	1.062	264	934	483	1.217	805	1.159	582	1.181	477	1.204	371	1.170
Ostalo***		20		20		29	29	122	93	122	136	176	74	176	151	243
SVEUKUPNO	658	1.337	658	2.091	1.046	1.985	1.278	2.398	1.540	2.336	1.356	2.427	1.181	2.886	1.364	2.941
PRIMORSKO-GORANSKA ŽUPANIJA																
Hotel, apartman, gostionica, kuća za odmor, motel, pansion	172	276	230	252	170	188	187	223	260	252	247	289	245	287	261	263
Privatni smještaj	147	543	301	347	240	321	311	350	331	422	388	439	409	504	444	577
Ostalo****	372	544	383	660	566	769	575	821	754	840	617	873	599	823	592	866
SVEUKUPNO	691	1.363	914	1.259	976	1.278	1.073	1.394	1.345	1.514	1.252	1.601	1.253	1.614	1.297	1.706
OSTALE ŽUPANIJE																
Hoteli, apartman, gostionica, kuća za odmor, motel	0	0	104	165	0	60	0	61	0	61	0	0	47	47	47	47
Kamp	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Privatni smještaj	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ostalo****	82	164	78	78	140	78	78	70	56	70	56	70	56	70	56	70
SVEUKUPNO	82	164	182	243	140	138	78	131	56	131	56	70	103	117	103	117
HRVATSKA - PLANINSKA MJESTA UKUPNO																
Hoteli, apartman, gostionica, kuća za odmor, motel	936	1.332	1.098	1.442	1.022	1.250	1.023	1.323	972	1.348	955	1.339	992	1.412	1.220	1.388
Kamp		2.898		2.846		2.846		2.836		2.836		2.878		3.296	200	3.318
Privatni smještaj	155	1.231	441	2.022	820	1.991	970	2.487	1.372	2.534	1.279	2.608	1.232	2.697	1.335	2.704
Ostalo****	454	728	461	781	720	899	682	1.160	994	1.172	889	1.267	856	1.233	874	1.457
SVEUKUPNO	1.545	6.189	2.000	7.091	2.562	6.986	2.675	7.806	3.338	7.890	3.123	8.092	3.080	8.638	3.629	8.867

* Ljetna sezona obuhvaća razdoblje od svibnja do listopada, a zimska od studenog do travnja, zahvaćajući tako kraj jedne i početak naredne godine.

** Planinskim turističkim mjestom se smatra mjesto koje leži iznad 500 metara nadmorske visine ili u teritorijalnom okviru neke planine; koje ima potrebnu infrastrukturu za turističku djelatnost i koje bilježi turistički promet. (Prema definiciji DZS)

***Planinarski dom, sobe za iznajmljivanje, nekategorizirani objekti

**** Lovački dom, planinarski dom, odmaralište, omladinski hotel i hostel, prenoćište, sobe za iznajmljivanje, nekategorizirani objekti

Izvješće: BIST - Sustav poslovne inteligencije u turizmu; www.iztg.hr

Izvorni podaci DZS

U planinskim turističkim mjestima u smještajnoj ponudi prevladavaju kampovi i privatni smještaj tj. kućanstva tako da postoji značajna razlika u raspoloživim kapacitetima u zimskoj i ljetnoj sezoni. U ljeto 2008. sveukupno je bilo registrirano oko 8.800 ležajeva (podatak odgovara stanju na dan 31.8.2008). Kampovi u toj ljetnoj ponudi sudjeluju sa 37%, kućanstva sa 31%, a hoteli sa oko 16% koliko približno otpada i na sve ostale vrste smještajnih objekata. U zimskoj sezoni 2007/2008. nudilo se samo 40% ukupno raspoloživih kapaciteta u ljetnoj sezoni. Ponuda privatnog smještaja je u stalnom porastu u ljetnoj sezoni. Najveća razlika u ponudi smještaja u ljetnoj i zimskoj sezoni uočava se u planinskim mjestima Ličko-senjske županije.

Odnos zimskih i ljetnih kapaciteta u Primorsko-goranskoj županije je ujednačeniji – zimi se nudi 80% postelja raspoloživih u ljetnoj sezoni u kućanstvima. Oko jedne trećine postelja u svim planinskim mjestima u zimskoj sezoni otpada na druge, vrlo raznolike vrste i kategorije smještaja: prenoćišta, odmarališta, planinarske i lovačke domove, sobe za iznajmljivanje, privremene smještajne objekte, nekategorizirane objekte i sl.

C4. PROSJEČNA DULJINA BORAVKA TURISTA U PLANINSKIM TURISTIČKIM MJESTIMA U RAZDOBLJU 2001.-2008.

Prosječna duljina boravka turista u zimskoj i ljetnoj sezoni* u planinskim turističkim mjestima** po županijama u razdoblju 2001.-2008.

(u danima)

	Karlovačka županija	Ličko -senjska županija	Primorsko -goranska županija	Ostale županije	Hrvatska
ZIMA					
2001/2002.	1,4	1,6	2,9	3,1	2,0
2002/2003.	1,4	1,6	2,7	3,0	2,0
2003/2004.	1,5	1,8	2,9	2,4	2,0
2004/2005.	1,4	1,6	2,5	2,3	1,9
2005/2006.	1,4	1,5	2,6	1,6	1,8
2006/2007.	1,5	1,4	2,7	3,7	1,8
2007/2008.	1,5	1,4	2,8	3,3	1,9
LJETO					
2001.	1,4	1,6	3,2	1,8	1,6
2002.	1,4	1,4	3,0	2,6	1,5
2003.	1,5	1,4	2,9	2,8	1,5
2004.	1,5	1,4	2,8	2,4	1,6
2005.	1,5	1,4	2,7	2,5	1,5
2006.	1,5	1,4	2,8	3,2	1,6
2007.	1,5	1,4	2,9	3,8	1,5
2008.	1,5	1,4	2,9	2,9	1,5

* Ljetna sezona obuhvaća razdoblje od svibnja do listopada, a zimska od studenog do travnja, zahvaćajući tako kraj jedne i početak naredne godine.

** Planinskim turističkim mjestom se smatra mjesto koje leži iznad 500 metara nadmorske visine ili u teritorijalnom okviru neke planine; koje ima potrebnu infrastrukturu za turističku djelatnost i koje bilježi turistički promet. (Prema definiciji DZS)

Izvješće: BIST - Sustav poslovne inteligencije u turizmu; www.iztg.hr

Izvorni podaci DZS

Pokazatelji o ostvarenim noćenjima govore da raste popularnost planinskih mjesta, posjećuje ih dakle sve više turista, ali podaci o duljini boravka pokazuju da nema promjena ka produljenju boravka. Turisti se u Karlovačkoj i Ličko-senjskoj županiji zadržavaju svega dan, eventualno dva. Najduži boravak se bilježi u mjestima Primorsko-goranske županije i prema pokazateljima duljina boravka je približno ista u obje sezone: 2,8 noćenja u zimskoj 2007/2008; 2,9 noćenja u ljetnoj 2007. Pokazatelji na razini Hrvatske govore da je prosječna duljina u zimskoj sezoni veća nego u ljetnoj.

D. TURISTIČKA AKTIVNOST DOMAĆEG STANOVNIŠTVA

Općenito govoreći planinska turistička mjesta imaju osobit značaj za lokalno stanovništvo kao mjesta jednodnevnih ili kraćih putovanja. Do sada se nisu provodila opsežnija istraživanja s ciljem utvrđivanja glavnih obilježja takvih putovanja, tako da se o njima još uvijek malo zna. Koristeći statističke podatke, u predhodnom poglavlju su dati odabrani pokazatelji turističke ponude i potražnje u planinskim mjestima. U ovom poglavlju su pak izdvojeni podaci o učestalosti i motivima jednodnevnih i kraćih putovanja domaćeg stanovništva u hrvatska odredišta. Takvi podaci mogu poslužiti kao indikacije u analizi putovanja u planinska mjesta.

D1. PRIVATNA PUTOVANJA DOMAĆEG STANOVNIŠTVA U HRVATSKA ODREDIŠTA

Ukupan broj privatnih putovanja domaćeg stanovništva u 2004. godini prema razdobljima: I-IV, V-VIII, IX-XII. mjesec

	Broj putovanja po stanovniku			
	Ukupno	I-IV.	V-VIII.	IX-XII.
Privatna putovanja ukupno	6,0	2,0	2,3	1,8
Jednodnevna	3,5	1,3	1,2	1,1
Višednevna	2,6	0,7	1,1	0,8
1 do 3 noćenja	1,9	0,6	0,7	0,6
4 i više noćenja	0,6	0,1	0,4	0,1
Hrvatska	5,2	1,6	2,0	1,5
Inozemstvo	0,9	0,3	0,3	0,3

Izvor: Turistička aktivnost domaćeg stanovništva u 2004. godini; Institut za turizam, 2005.

Rezultati istraživanja turističke aktivnosti domaćeg stanovništva u 2004. godini pokazuju da po glavi stanovnika, prosječno godišnje, treba računati 3,5 jednodnevna putovanja. Broj 'kratkih predaha' koja uključuju 1-3 noćenja po stanovniku iznosi 1,9. Prema tome svaki stanovnik Hrvatske napravi nekoliko jednodневnih ili kraćih putovanja u hrvatska odredišta. Ta sklonost ide u prilog turističkim planinskim mjestima kao privlačnim odredištima jednodневnih izleta, ali i kraćih putovanja domaćeg stanovništva.¹⁾

¹⁾ Usporedi: Vrdoljak-Šalamon B. Planinski turizam, str. 239- 267; objavljeno u Sanda Čorak, Vesna Mikačić (ured.); Hrvatski turizam – plavo, bijelo, zeleno; Institut za turizam, Zagreb, 2006.

D2. MOTIVI JEDNODNEVNIH PRIVATNIH PUTOVANJA U HRVATSKA ODREDIŠTA

Motivi jednodnevni privatni putovanja domaćeg stanovništva u hrvatska odredišta u 2004. godini prema razdobljima: I-IV, V-VIII, IX-XII. mjesec

Motivi	Odlazak na jednodnevna privatna putovanja u hrvatska odredišta		
	I-IV.	V-VIII.	IX-XII.
Posjećivanje rodbine i prijatelja	50,2	41,2	40,3
Pasivni odmor, opuštanje	36,6	42,1	33,0
Zabava	32,0	23,5	24,9
Kupovina	22,4	18,6	25,1
Bavljenje sportom i rekreacijom	11,6	7,3	8,0
Zdravstveni razlozi	10,3	14,9	16,0
Uživanje u jelu i piću, gastronomija	9,3	8,3	9,8
Razgledavanje kulturnih spomenika, gledanje ili sudjelovanje	5,0	7,4	5,9
Ostalo	4,7	5,3	5,2
Gledanje sportskih natjecanja, događanja	3,5	2,1	4,5
Vjerski razlozi	3,5	5,8	4,9
Obrazovanje, sastanci (ne službeni)	2,9	2,8	3,8

Izvor: Turistička aktivnost domaćeg stanovništva u 2004. godini; Institut za turizam, 2005.

Mogućnost više odgovora, sortirano prema razdoblju I-IV.

Uz jednodnevna privatna putovanja veže se cijela paleta motiva. Najčešće se navode 'posjećivanje rodbine i prijatelja', 'pasivni odmor, opuštanje', 'zabava' i 'kupovina'. Potom, prema učestalosti navođenja, slijede motivi 'bavljenje sportom i rekreacijom' i 'zdravstveni razlozi' što također ide u prilog boravka u planini.

TURISTIČKA POTROŠNJA

E1. PRIHODI I RASHODI OD PUTOVANJA U PLATNOJ BILANCI HRVATSKE

Prihodi i rashodi od putovanja prema razlozima putovanja od 2000. do prvog tromjesečja 2008. godine (u milijunima eura)

	2000.	2001.	2002.	2003.	2004.	2005.	2006.	2007.	2007.	2008.
									Q1	Q1
1. Robni deficit	-3.492,1	-4.595,2	-5.957,9	-6.971,2	-6.724,2	-7.518,0	-8.344,2	-9.434,0	-2.159,1	-2.565,3
2. Putovanja - turizam (neto prihod)	2.399,5	3.072,9	3.138,6	4.976,6	4.822,3	5.394,9	5.708,7	6.035,2	101,1	118,9
2.1. Prihodi	3.011,8	3.749,3	3.960,8	5.572,7	5.505,6	5.998,9	6.293,3	6.752,6	262,4	307,8
2.1.1. Poslovni razlozi	288,1	305,8	341,2	260,9	328,2	504,0	388,4	389,2	56,5	46,6
2.1.2. Osobni razlozi	2.723,7	3.443,6	3.619,7	5.311,8	5.177,4	5.494,9	5.904,9	6.363,4	205,9	261,3
2.2. Rashodi	-612,3	-676,5	-822,2	-596,1	-683,3	-604,1	-584,6	-717,3	-161,3	-189,0
2.2.1. Poslovni razlozi	-281,2	-322,7	-482,6	-292,3	-297,3	-267,4	-229,5	-266,9	-44,5	-61,7
2.2.2. Osobni razlozi	-331,1	-353,8	-339,6	-303,8	-386,0	-336,7	-355,1	-450,4	-116,8	-127,2

Izvor: www.hnb.hr

*Podaci o prihodima od putovanja temelje se na stavci platne bilance „putovanja, prihodi“, a obuhvaćaju sve transakcije potrošnje inozemnih turista i jednodnevnih posjetitelja na smještaj, hranu i piće, prijevoz u zemlji, zabavu, kupnju i sl.

U prvom kvartalu 2008. godine nastavlja se pozitivni trend rasta prihoda od putovanja u platnoj bilanci Hrvatske. Ostvareno je 17% više prihoda od putovanja u odnosu na isto razdoblje prethodne godine, unatoč većim rashodima od putovanja. Najveći udio prihoda od putovanja u Hrvatskoj ostvarili su inozemni putnici i posjetitelji koji dolaze radi osobnih razloga (85%), a manji je udio u prihodima onih koji dolaze radi poslovnih razloga (15%).